

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: *Ganska ofta i era översättningar så förekommer beteckningen LXX respektive hebr, vad betyder det?*

Svar: LXX är romerska bokstäver för 70 och används som beteckning på den översättning av det Gamla Testamentet till grekiska som enligt traditionen gjordes av 6 män från var och en av de 12 israelitiska stammarna, sammanlagd 72 lärda män som skulle hållit på i 72 dagar på 200 talet före Kristus. Man använder också ordet Septuaginta för översättningen, som också betyder sjuttio. De första kristna använde nästan uteslutande denna översättning när de läste och citerade ur GT. Så de citat ur GT som förekommer i de nytestamentliga skrifterna kommer därur. Problemet är det att LXX eller Septuaginta ibland skiljer sig i ordalydelse från den hebreiska text vi nu har tillgänglig. Detta ställer till problem för en översättare eftersom GT i kyrkobibeln 1917 eller den som nu håller på att färdigställas av den statliga Bibelkommissionen utgår från en textkritisk hebreisk grundtext och inte LXX. När de första kristna läste Psaltaren så gjorde de kopplingar till frälsningshistorien i den text de använde, som var LXX, och valde på dessa grunder ut verser för att sjungas på specifika högtider som verser i de tre antifonerna, prokeimenon, alleluia eller kommunionshymnen (koininikon) för den Gudomliga liturgin. Dessa verser skulle belysa festens innebörd och innehåll. Ibland är det nu tyvärr så att om man väljer samma vers och använder den Svenska kyrkobibeln 1917 så överensstämmer den svenska översättningens innehåll inte med innehållet i LXX och den tänkta associationen försvinner. Då blir valet av vers för högtiden obegripligt. Därför måste vi i de fall där 1917-års översättning inte stämmer överens med LXX göra en nyöversättning. Detta har vi indikerat med parentes och LXX. I de fall där vi kan låta 1917 års översättning stå kvar har vi skrivit parentes och hebr.

Det är givetvis synd att vi inte har en ortodox kyrkobibel där

GT skulle vara en översättning från LXX till en liturgiskt klingande svenska. Vår strävan är dock att under hösten 99 försöka språkligt revidera en översättning av Psaltaren enligt LXX och med den indelning för liturgiskt bruk som den Ortodoxa kyrkan gör i kathismata. Vidare bör också påpekas att numreringen av psalmerna i Psaltaren i LXX är annorlunda än vad som förekommer i en svensk kyrkobibel.